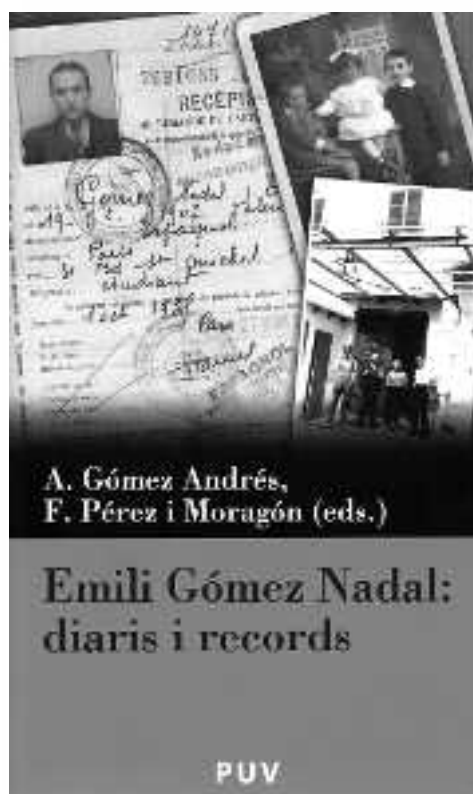

El compromís d'un intel·lectual exiliat

Al complir-se cent anys del naixement d'Emili Gómez Nadal (1907-1993), F. Pérez Moragón reivindica la figura de qui fou un dels inspiradors més destacats del valencianisme dels anys trenta del segle xx, exiliat a França des de 1939.

EMILI GÓMEZ NADAL: DIARIS I RECORDS
FRANCESC PÉREZ MORAGÓN I ANTONIO GÓMEZ ANDRÉS (EDS.)
COL·LECCIÓ «CÀTEDRA JOAN FUSTER», 6
432 PÀGINES / 978-84-370-6901-2 / 18 EUROS
PUV, VALÈNCIA, 2008

Els diaris, els llibres de memòries o qualsevol altra forma d'expressió del que es diu «literatura del jo» han assolit, darrerament, un protagonisme decisiu en la configuració del pensament modern. Vençudes les reticències a acceptar la dimensió autobiogràfica com a base d'una anàlisi històrica fiable, François Dosse ha sigut qui amb més criteri ha advocat per la revaloració d'estes manifestacions discursives. Deutor d'este enfocament de la història i del seu estudi, el present llibre té un doble interès, ja que ahora que dibuixa la personalitat del seu autor, situa i matisa la seua contribució a la història del valencianisme des de l'anomenat nacionalisme de base marxista.

Dels més de quaranta anys en què va estar escrivint regularment els seus diaris, este llibre reproduïx l'única part que se n'ha pogut recuperar: els que va escriure entre setembre de 1977 i desembre de 1988 a Valença d'Agén. Transcrits pel seu fill A. Gómez Andrés (que en fa una breu història) i prologats per F. Pérez Moragón (que s'encarrega de fer una semblança biogràfica de l'autor), estos escrits desgranen el pensament de l'intel·lectual que, de l'exili estant, observa i analitza la seua realitat quotidiana i la del seu País. Una visió que, en un segon apartat del llibre,

es completa amb un altre text bàsic per a forjar la dimensió pública d'E. Gómez Nadal: la transcripció íntegra de l'entrevista que en 1980 li feren M. Aznar Soler i el mateix F. Pérez Moragón.

Molt abans que Fuster proclamara allò d'«el País Valencià serà d'esquerres o no serà», Gómez Nadal ja havia avançat les claus del redreçament i del sentiment identitari dels valencians des d'un vesant progressista. L'assaig *El País Valencià i els altres*, publicat per L'Estel en 1972, fou el primer intent de reconèixer-li este mèrit. En 1990, el mateix Fuster, com a director de la «Biblioteca d'Autors Valencians» de l'IVEI, va ser qui, a instància de F. Pérez Moragón, protagonitzà el segon intent en este sentit, amb la reedició de l'esmentat llibre de 1972 i d'altres escrits inèdits de l'autor. Ara, vint anys després d'aquella iniciativa, Pérez Moragón (sens dubte un dels investigadors que amb més rigor i dedicació ha contribuït a rescatar de l'oblit els noms més destacats del valencianisme polític i cultural), torna a posar damunt de la taula la necessitat de continuar recuperant el llegat de Gómez Nadal. El repte està servit.

□ Santi Vallés